Anul al 58-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei. In străinătate 6 lei.
Taxe poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 275 Vineri 10 Octombrie 1941
14 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALA A „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV. SPORT

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

CONTROLUL ŞI DISCIPLINAREA PIEŢII

Guvernul s'a hotărât să pue ordine cu orice preţ în condiţiunile de funcţionare a pieţii interne. Fără instaurarea acestei rânduieli, adică fără stăvilirea fluctuaţiei preţurilor dela o zi la alta şi fără regulata alimentare a pieţii cu articolele de uz şi consum curent, orice încercare izolată de îmbunătăţire a condiţiunilor de salarizare şi orice alte înlesniri oferite categoriilor cu venituri fixe şi modeste, ar risca să fie depăşite şi anihilate de valul mereu în creştere al scumpetei dela o zi la alta.

Problema se cerea atacată, deci, pe toate planurile deodată, metodic şi coordonat. Toată greutatea trebuia pusă, ca atare, din capul locului, pe corelaţia dintre preţuri şi puterea de cumpărare a populaţiei, în deosebi a categoriilor cu venituri fixe, mici şi mijlocii. Aceasta şi explică dece şi publicarea decretului-lege al sporirii salariilor funcţionarilor publici a fost amânată până la data intrării efective în vigoare a noului regim al preţurilor stabile, odată cu toate pregătirile necesare care să facă posibilă exercitarea pe teren a controlului acestor preţuri.

Atât de important apare acest element în socotelile şi aşteptările guvernului, în cât însuşi Mareşalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a ţinut să cerceteze personal, la faţa locului, condiţiunile în care funcţionează astăzi piaţa, spre a'şi da seama, de visu et auditu, de metehnele acestei funcţionări şi de plângerile consumatorilor.

Fireşte, că acolo unde a descoperit operaţiuni necinstite: preţuri necorespunzătoare cursurilor oficiale sau calităţii produselor, mărfuri dosite de anul trecut şi puse acum în vânzare la preţuri de specule, d-sa n'a ezitat să dicteze pe loc sancţiunile de rigoare, până la pedeapsa trimiterii în lagăr a tuturor celor prinşi în flagrant delict de speculă ori sabotaj comercial.

Neînţelegerea situaţiei, lăcomia şi neomenia unora, cari îşi închipue că acum a sosit ceasul îmbogăţirii cu orice preţ, speculând evenimentele şi înţelegând să tragă toate profiturile din strâmtorarea obştească, trebuia să trezească reacţiunea severă a măsurilor de guvernământ. Şi pentru a se imprima autoritatea cuvenită măsurilor de represiune, descinderea în pieţele de desfacere a însuşi Conducătorului Statului este binevenită, ca să cheme la realitate şi la conştiinţa legalităţii şi omeniei, pe cei cari o pierduse.

Odată cu exercitarea controlului pieţelor şi cu pornirea acţiunii de represiune, trebue să intre însă în funcţiune şi măsurile pozitive de ajutorarea pieţii în sforţările ei de aprovizionare, prin organizarea colectării produselor la locurile de producţie excedentară şi prin înlesnirea circulaţiei lor până la locurile de desfacere.

Fără aceste măsuri indispensabile, care să asigure alimentarea permanentă a pieţelor cu articolele de mare consum, raritatea sau lipsa acestor articole de pe piaţă vor fi un factor activ — irepresibil — de întreţinere a tendinţelor de speculă şi a comerţului clandestin.

De unde şi necesitatea legării între ele a măsurilor pozitive de înlesnire a aprovizionărilor cu cele de control şi de represiune.

Funcţionarea în bune condiţiuni a acestui paralelism va asigura dela sine îmbunătăţirea situaţiei pe pieţele interne de aprovizionare.

NIMENI NU SE GÂNDEŞTE LA MIJLOACE ANORMALE

Cu prilejul schimbului de vederi cu care s'a încheiat expunerea făcută eri presei de d. ministru de finanţe, privind mersul subscrierilor la împrumut, noul regim de salarizare şi contractul „Petrofina", d-sa s'a referit şi la unele svonuri puse în circulaţie de inconştienţi sau interesaţi, cari atribue ministerului de finanţe şi guvernului măsuri de constrângere a pieţii monetare la care nimeni nu s'a gândit vreodată.

„Se vorbeşte pe piaţă — a spus d-sa — de ştampilarea monetelor, de blocarea depozitelor în bănci, etc.

Dau cea mai categorică desminţire. Asemenea procedee nu se leagă nici cu structura mea sufletească, nici cu ţinuta mea de până acum. Eu, care am încurajat formarea economiilor şi intrarea lor în bănci şi case de păstrare; eu, care am înţeles să favorizez pe cei cari muncesc şi vor să agonisească, manifestându-şi încrederea lor în instituţiile bancare şi casele de economii, nu eu voiu recurge vreodată la asemenea mijloace anormale.

Executarea bugetului a dat rezultate ce pot fi socotite epocale şi aceasta mulţumită încrederii şi conştiinciozităţii masei contribuabile.

Toată lumea trebue să aibă şi de aci înainte încredere în modul cum sunt conduse finanţele Statului. Examenul depus până acum îmi dă, cred, dreptul la această încredere".

Pe frontul oriental, Fuehrerul vizitează pe mareşalul von Rundstaedt

Situaţia militară de pe frontul oriental

Bătăliile de nimicire din sectorul central şi de sud

de R. SEIŞANU

Operaţiile ofensive în mari proporţii ale armatelor germane şi aliate, care au început în ziua de 1 Octombrie, atât în sectorul de sud, cât şi în sectorul central al frontului oriental, fără să fi atins încă faza maximă de evoluţie, au dat până acum rezultate deosebit de importante din punctul de vedere strategic.

In sectorul central, unde de câtva timp grupul de armate sovietice comandat de mareşalul Timoscenko, a întreprins numeroase acţiuni ofensive de diversiune — pe care unii le-au considerat că ar face dovada capacităţii ofensive şi manevriere a acestui grup de armate — sunt în curs mai multe bătălii, care însă prin obiectivul comun ce-l urmăresc, ca şi prin sistemul lor articulat, constitue o gigantică bătălie.

Una din ele are ca teatru de operaţiuni însuşi centrul dispozitivului defensiv al armatelor U. R. S. S.: sectorul Wjasma dela vest de Moscova, sud de Torjoka, est de Smolensk şi nord de Briansk, Wjasma este o localitate situată pe râul cu acelaş nume la o distanţă de 120 km. vest de Moscova.

Forţele germane de sub comanda mareşalului von Bock, care se găseau până în ziua de 1 Octombrie în spaţiul dela est de Smolensk, sud de Torjok şi nord de Briansk, au atacat viguros poziţiile puternic întărite ale inamicului.

Incă din prima zi a bătăliei — 1 Octombrie — coloanele blindate germane, urmate de trupele motorizate şi în colaborare cu aviaţia, însă fără nicio pregătire de artilerie, s'au infiltrat pe un front larg în poziţiile sovietice, pe care le-au străpuns cu repeziciune.

Străpungerea a fost apoi dezvoltată în adâncime de coloanele blindate pe când trupele de infanterie dinapoi operau în câmp deschis, iar avioanele de bombardament în valuri succesive secerau şi dislocau formaţiunile masive sovietice surprinse de acest atac fulgerător.

Profitând de efectele străpungerii în adâncime pe un front întins, coloanele blin-

(Continuare in pag. 2-a)

SECTORUL WJASMA unde este în curs o mare bătălie de încercuire şi nimicire a forţelor sovietice dela centrul frontului oriental.

Noui şi hotărîtoare izbânzi ale trupelor germane şi aliate

Relaţiile dintre Turcia şi Germania

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 8. — Puţine zile după ce postul de radio Londra a ironizat declaraţiile Fuehrerului cu privire la marile operaţiuni germane în mers de desfăşurare pe frontul de Est, trupele germane au repurtat o nouă şi hotărîtoare victorie pe acest front.

Proporţiile date acestei victorii de ziarele de seară dovedesc deosebita ei însemnătate.

Trupele germane au reuşit astfel să obţină, în puţine zile, succese hotărîtoare, dovedindu-se între altele, că un mare număr de trupe bolşevice sunt încercuite în faţa Moscovei, ceeace va avea de sigur urmări hotărîtoare. Se pune aci cu acest prilej întrebarea cum vor mai putea bolşevicii să-şi reîmprospăteze efectivele având în vedere imensele pierderi pe care le-au suferit în ultimul timp.

Şi ştirile din sursă britanică şi americană recunosc că situaţia din sectorul Moscovei este extrem de critică pentru sovietici.

Dealtminteri şi şeful de presă al Uniunii Sovietice, Lozowski, a trebuit să admită că situaţia trupelor bolşevice e cât se poate de serioasă.

Fără a se putea preciza numărul trupelor bolşevice încercuite la Wiasma se poate spune că în acest sector se desfăşoară cea mai hotărîtoare fază a campaniei orientale.

Şi în sectorul de Sud, situaţia trupelor mareşalului Budienny este foarte critică, scontându-se de pe acum prăbuşirea lor definitivă.

Ultimul comunicat al cartierului general al Fuehrerului anunţă astă seară că luptele dealungul Mării de Azov se desfăşoară extrem de favorabil pentru germani şi aliaţii acestora.

Trupele germane şi române înaintează cot la cot, iar o altă armată germană întărită cu elemente italiene şi ungare a înconjurat armata a noua sovietică.

Au fost ocupate în cursul acestor operaţii şi oraşele Bordiansk şi Mariupol, şi trupele germano-române înaintează spre Rostov.

Ocuparea Mariupolului prezintă o deosebită importanţă, acest oraş fiind un însemnat centru industrial.

Toate aceste succese au dat lovitura de graţie resturilor armatei mareşalului Budienny.

❖

Svonurile răspândite de propaganda britanică cu privire la relaţiile dintre Germania şi Turcia au fost puse la punct prin declaraţia germano-turcă, publicată azi.

Prin această declaraţie se stabileşte că relaţiile dintre cele două state sunt tot atât de cordiale ca şi până acum şi că ele nu vor putea fi influenţate de manevrele propagandei anglo-saxone.

Se mai precizează aci, în legătură cu aceasta, că tratativele economice germano-turce au luat o întorsătură extrem de favorabilă, urmând să ducă la un rezultat pozitiv.

Forţe româno-germane continuă să urmărească pe bolşevici dealungul coastei Mării de Azov

Şapte divizii inamice vor fi nimicite în curând

Berlin, 8 (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului, înaltul comandament al forţelor armate germane transmite următorul comunicat special:

Efectuând o operaţiune îndrăzneaţă, pornită din regiunea situată la est de Dniepropetrovsk, o armată blindată germană, întărită de formaţiuni italiene, ungare şi slovace, a atins Marea de Azov şi a stăvilit retragerea armatei a 9-a sovietică, bătută lângă Melitopol în cursul unui atac de front.

In acelaşi timp, forţe germane şi române au continuat cu urmărirea dinspre vest spre est.

In cursul acestei urmăriri, o formaţie rapidă a batalioanelor de asalt militarizată a reuşit să înainteze până la Berdiansk, dealungul coastei Mării de Azov, şi să dea mâna cu forţele blindate venite din nord.

Strânse de aproape, din toate părţile, şase sau şapte divizii inamice vor fi nimicite în curând.

Slabele resturi ale adversarului bătut, care încearcă să se retragă către Rostov, sunt urmărite de formaţiunea batalioanelor de asalt, care a şi ajuns la Mariupol.

ALŢI 3500 DE PRIZONIERI BOLŞEVICI

Berlin, 8 (Rador). — In cursul luptelor care s'au desfăşurat Marţi în sectorul meridional al frontului de est, germanii au distrus o divizie inamică capturând 3.500 de prizonieri.

Mii de kg. de bombe aruncate asupra Leningradului

Berlin, 8 (Rador). — Cu privire la atacurile aeriene date asupra Leningradului se află din izvor autorizat că mai multe mii de kg. de bombe explosive şi incendiare au fost aruncate asupra acestui oraş, graţie unei bune vizibilităţi.

Numeroase incendii s'au declarat în locurile unde au căzut bombele. Mari pagube au fost cauzate atât instalaţiunilor militare cât şi celor importante din punct de vedere militar.

PE FRONTUL ODESEI

Bine adăpostită, mitraliera deschide un foc ucigător asupra inamicului. (P.P.)

RĂSPUNSUL FINLANDEI LA MEMORANDUMUL ENGLEZ

Cititorii au luat cunoştinţă ieri de conţinutul notei răspuns trimis de guvernul finlandez memorandum-ului englez, de acum câteva zile.

Răspuns demn, de o logică strânsă, corespunzător realităţii şi pătruns de o înaltă conştiinţă naţională.

După ce face expunerea evenimentelor din Noembrie 1939 când Uniunea sovietică „a pornit un atac nejustificat şi neprovocat contra Finlandei", guvernul finlandez reaminteşte guvernului din Londra că Anglia a fost şi ea printre statele membre ale Societăţii Naţiunilor cari au votat moţiunea prin care Rusia Sovietică a fost declarată agresoare. Cu toate acestea Finlanda a fost lăsată să lupte singură. Eroismul trupelor ei n'a putut totuşi să împiedice pe năvălitori de a cotropi teritoriile finlandeze şi la 12 Martie 1940, Finlanda „a trebuit să încheie cu Uniunea Sovietică dictatul dela Moscova".

Prin acest dictat Finlanda nu numai că a fost silită să cedeze importante teritorii şi baze navale şi strategice, dar a trebuit să admită şi alte diferite cereri ulterioare sovietice, cereri cari trădau în mod indiscutabil tendinţele agresive ale Sovietelor şi care mentineau Finlanda într'o permanentă îngrijorare pentru securitatea ei.

Această îngrijorare s'a dovedit întemeiată când la 22 Iunie 1941, trupele sovietice au atacat din nou Fnlanda, care totuşi n'a procedat la măsuri active de apărare de cât la începutul lunei Iulie, după ce a avut certitudinea că agresiunea sovietică este sistematic organizată.

Acestea sunt faptele. Ca şi în 1939, trupele finlandeze au regăsit în conştiinţa lor elanul care le-a dus din victorie în victorie.

Nota guvernului finlandez arată mai departe dreptul incontestabil ce-l are Finlanda la o „apărare efectivă" pentru securitatea teritoriului ei. Această apărare efectivă „nu este posibilă — spune nota — pentru această ţară decât prin strămutarea organizării sale defensive spre teritoriile dincolo de frontiera dela 1939". Şi, adaugă nota finlandeză „aceste teritorii situate dincolo de fosta frontieră orientală nu sunt de altfel căutşi de puţin „curat ruseşti" ci populaţia lor este în primul rând finlandeză".

Nu putem să nu subliniem identitatea de situaţie între România şi Finlanda. Ca şi Finlanda teritoriul românesc s'a aflat într'o permanentă ameninţare sovietică şi pentru securitatea ţării, trupele române sunt nevoite să asigure o apărare efectivă dincolo de frontierele româneşti anterioare invaziei bolşevice din 1940.

Nota guvernului finlandez este un document politic de o importanţă incontestabilă. Finlanda, care în 1939 a fost lăsată singură — cum a fost singură şi România în 1940— a putut să-şi dea seama că „garanţiile" platonice nu apără securitatea unei ţări. De aceea astăzi când — după cum arată răspunsul Finlandei — această ţară nu mai luptă singură, ea e hotărâtă să ducă mai departe „războiul defensiv".

In încheere guvernul finlandez după ce declară că dorinţa Finlandei era să menţie relaţii pacifice cu Marea Britanie, îşi exprimă nedumerirea „pentru ce Marea Britanie s'ar putea socoti autorizată, ba chiar obligată să trateze Finlanda ca inamic declarat numai pentru că deastădată nu mai luptă singură inpotriva Uniunii Sovietice".

Răspunsul guvernului finlandez constitue un eloquent document asupra modului cum pe de o parte o ţară mică dar bravă înţelege să-şi apere existenţa iar pe dealtă parte cum, într'o ţară mare, concepţia dreptului la existenţa ţărilor mici alternează după împrejurări şi oportunităţi.

„Sunt convins că în răstimpul până la 1 Noembrie, toţi aceia cari din diferite motive nu s'au putut încă ralia la înalta mărturisire de credinţă românească pe care o reprezintă Imprumutul Reîntregirii, se vor grăbi să o facă, întrucât banii lor reprezintă armata şi armata înseamnează cruţarea de vieţi româneşti acelor mai buni feciori ai ţării".

(Din expunerea d-lui general N. Stoenescu, ministrul finanţelor pe care o publicăm în pag. 9).

Bolşevicii persecutori ai creştinismului

Vichy, 8 (Rador). — *Corespondentul agenţiei DNB transmite:*

Intr'un articol în care se ocupă de starea catolicismului în Uniunea Sovietică, „Le Temps" scrie că înaintarea în centrul Europei a Sovietelor, începând din 1939, a fost socotită mereu de Vatican ca o ameninţare gravă, soarta catolicismului fiind în joc.

Fapt sigur este că bolşevicii, dela venirea lor la putere în 1918, au persecutat fără încetare creştinismul, urmându-şi metodele lor până în vara aceasta. Dovadă sunt persecuţiile din Estonia, Letonia, Lituania, Polonia orientală, Galiţia, Bucovina şi Basarabia.

In Estonia, de exemplu, un mare număr de preoţi catolici au fost masacraţi cu o cruzime fără seamăn.

Numai înaintarea trupelor germane a pus o stavilă acestor bestialităţi, dând creştinătăţii încă un impuls spre rezistenţă. Astfel în Ucraina, trupele Axei au asistat la manifestaţii mişcătoare de credinţă creştinească.

„Le Temps" îşi termină articolul afirmând că un nou câmp de acţiune se deschide tuturor virtuţilor caritătii creştine.

Avion sovietic de bombardament doborât de artileria noastră antiaeriană pe frontul Odessei. (P. P.)